

БЮРО ЧЛЕНІ

Ваніштон. — З бюро українського Народного Союзу повідомляють, що першого дня праці 101 Конгресу усім його членам передано теку з матеріалами про Україну і українців.

Евген Іванців, директор Бюро УНС, у супровідному листі привітав усіх членів Конгресу в імені 77,000 членів Українського Народного Союзу. Матеріал до теки, що їх передав конгресменом і сенатором допомогли приготувати члени СУСТА і Об'єднання Українців у Вашингтоні. Члени СУСТА передали до бюр всіх конгресменів і сенаторів 437 теок, в яких є брошура „Україна: її територія та її люди“, яка оригінально була виготовлена ще в 1976 році жіночим відділом Об'єднання Українців і узагальнена в 1982 році. До теки є залучений також довідник п. н. „Україна і

ЕДАЛО УСІМ РЕСУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УКРАЇНУ

українці“, де крім короткої історії можна знайти малу Україну, історію українських поселенців в ЗСА. Включено також імена передових українців у ЗСА з усіх прошарків життя.

Вкінці у теці знаходиться коротка історія Українського Народного Союзу із списком усіх членів Головного Уряду. Далі тека містить бібліографію важливих видань, а в остаточному видді є список усіх провідних українських установ і організацій, які є спонсором української преси. Для тих членів Конгресу, у яких є українська адреса, додані ще адреси відділів УНС в даному штаті, які теж адреси церков і кредиток.

У супровідному листі Е. Іванцева є застереження, що Бюро УНС у Вашингтоні радо послужить усім зацікавленим, що точнішими інформаціями.

У Філадельфії помер проф.

д-р Б. Романенчук

Філадельфія (Л.Р.). — У понеділок, 9-го січня 1989 року тут помер на 83-му році життя, після короткої, тяжкої недуги св. п. проф. д-р Богдан Романенчук, науковець, журналіст, дійсний член НТШ, літературний критик, видавець та громадсько-політичний діяч.

Парастас за душу покійного буде прийнятий у п'ятницю, 13-го січня о год. 8-й вечора в похоронному заведенні Насевичів, 109 Табор-роуд у Філадельфії. Похорон — в суботу, 14-го січня,

о год. 9:15 рано до церкви Христа Царя, 17-та вулиця і Каюга, де о год. 10-й правитиметься Богослужба, а потім на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

Покійний залишив в жолобі дружину Марію, доньку Оксану Левницьку, внука Наталку і Данила та близьку їй дашу родину в Україні, ЗСА та інших країнах українського поселення.

Замість квітів на могилу родина просить скласти пожертву на НТШ і на Патріарший фонд св. Софії.

Можна старатися про

спадщинні стипендії

Гаррісбург, Па. — Комісія спадщини штату Пенсильванії проголосила стипендії для мистців, що своєю працею причинилися до поширення народного мистецтва свого народу. Стипендії будуть призначені на те, щоб дати можливість такому мистцеві посвятити своє життя своїй праці в ділянці народного мистецтва.

Пропозиції на стипендії треба вислати до Комісії спадщини Пенсильванії і вона повинна виходити від якоїсь організації чи установи. Впропозиції треба подати чому пропонується даного мистця чи мисткиню, де

він проявився, подати його праці та виставки, подати його життєпис і залучити прихильні оцінки для мистця. Пропозиції слід переслати до 1-го листопада. Особи можуть бути з різних штатів.

Стипендії будуть проголошені літом 1989 і 1990 року.

Інформації про можливість такої стипендії для члена української спільноти переслав д-р Річард Ганусей, член Комісії спадщини.

Адреса комісії: Pennsylvania Heritage Affairs Commission, 30 Forum Building, Harrisburg, Pa. 17120.

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО КІНОФІЛЬМ ПРО ЧОРНОБИЛЬ

В кіностудії ім. О. П. Довженка в Києві створено художньо-публіцистичний фільм-трилогію про страшну катастрофу на атомній електростанції в Чорнобилі. Автор фільму — режисер Ролан Сергієнко. Перша частина „Дзвін Чорнобиля“ і друга „Поріг“ уже вийшли на екрани. Через кілька місяців має вийти і третя частина „Чорнобиль поруч“.

Газета „Літературна Україна“ з 1-го грудня 1988 року опублікувала велику статтю Світлани Йовенко про цей новий кінофільм. Авторка статті пише, що фільм не ушкоджений редакторськими та цензурними ножицями і є „живим оскарженням потерпілих з епіцентру події“.

Над сценарієм працювали молоді поети й композитори з колишнього творчого об'єднання „Прометей“, що існувало в містечку Прип'ять.

З вибухом у Чорнобилі розпочався новий відлік часу в Україні. Людей усіх професій, пробуджених цим смертельним спалахом, об'єднали спільні почуття гніву, скорботи, бажання захистити свою землю від потенційних убивць, бюрократичних крихіляк, бюрократичних злочинців усіх мастей.

І от у помешканні колишнього інженера хемічної фабрики чорнобильської

атомної електростанції Володимира Шовкошиного, що був учасником ліквідації наслідків аварії, зібрався новий, щоб знов повернутися думкою до тих неймовірних, тяжких, поворотних у їхній долі днів і ночей. Серед них і Микола Єрмаков, сивоголовий дозиметрист інституту біофізики АН СРСР. Тяжкими й скорботними були його обов'язки у квітні-травні 1986 року, коли через його руки пройшли перші опромінені працівники станції, пожежники, лікарі.

„Нехай це буде моєю лебединою пісню, але я однаково зобов'язаний це сказати“, — заявив М. Єрмаков, котрий має повне моральне право бути свідком обвинувачення.

У своїй статті „Переступити поріг“ С. Йовенко пише: „М. М. Єрмаков знає на що йшов. Адміністрація мала робити свою чорну справу з інкоміслячними тепер, як і вчора. Через два дні після публічного виступу, в якому Микола Михайлович назвав конкретні винуватця і конкретні провини свого високого шефа академіка Л. А. Ільїна, через два дні (яка оперативність!) спроводили ратоборця правди на заслужений відпочинок. Такові і громадянський обов'язок не дозволяють йому „відпочивати“.

В ТАШКЕНТІ ДІЙШЛО ДО КРИВАВИХ ЗУДАРІВ

Москва. — Московський кореспондент агентства Асошієтєд Пресс повідомляє, що в четвер, 5-го січня у „Комсомольській Правді“ з'явився рідкісний за своєю відкритістю (навіть в епоху гласності) репортаж про кровопролитні зіткнення, що сталися 1-го січня в Ташкенті між місцевими мешканцями і молодими афганцями, курсантами місцевої вищої школи міністерства внутрішніх справ (міліції).

Як пише газета, коло 5-ої години вечора 30 афганців прибули на ташкентський колгоспний ринок, щоб продати втричі дорожче сонячні окуляри, запальнички і інші дефіцитні товари.

Більшість курсантів були або п'яні, або перебували під дією наркотиків. Афганці почали приваждати до людей на ринок і робити непристойні пропозиції молодим узбекам.

Під час бійки, що виникла, була вбита шестимісячна дитина. Ні „Комсомольська Правда“, ні ташкентська газета „Правда Востока“ не повідомляють про конкретні обставини цієї трагедії.

Десять людей були поранені, 16 з них, включаючи сімох афганців, доставлені в лікарні. Уже в лікарні віджитих поранень померли 33-річний Х. Ібрагімов і 34-річний С. Сагдєв. Викликана міліція затримала хуліганів і відвезла їх в гуртожиток. Вони викликали свою версію всього, що сталося, решті курсантів, і

сотні афганців підняли „міні-заколот“ — вони ламали меблі і вибивали вікна. Велика група афганців виїхала на вулиці, зупинившись в багатьох місцях транспорту. Афганці лягали на проїжджу частину вулиці, перевертали і підпалювали авто. За попередніми даними, знищено понад 20 авт.

Група афганців намагалася заволотити вогнестрілюю зброю в одному з відділів міліції, однак їхня спроба не вдалася.

У четвер в Ташкенті прибула група працівників афганської амбасаді в Москві, щоб допомогти совєтським колегам нормалізувати становище.

Московський кореспондент газети „Вашингтон Пост“ Дейвід Ремнік пише, що в СРСР навчається коло 10,000 молодих афганців. Більшість з них незадоволені обіцяною Горбачова вивести з Афганістану совєтські війська до 15-го лютого.

Афганські студенти знаходяться тепер перед вибором: назавжди залишитися в СРСР або повернутися додому, де їх чекають репресії зі сторони мударжєдінів, які ось-ось захоплять владу. Місцеве населення Узбекистану (в більшості активні мусульмани) висловлюють обурення небажанням афганців рахуватися з місцевими порядками і звичаями. Це особливо стосується спроб афганців залишитися до молодих узбеков.

Ю. Осінчук виступить на концерті слов'янської музики

Нью Йорк. Відома українська піаністка та професор музики д-р Юліяна Осінчук виступить в суботу 21-го січня ц. р., в концерті Товариства камерної музики Емелі у театрі Емелі в Мамаронек, Н. Й. Концерт, яким це товариство відкриває сезон 1989 року, матиме в програмі виключно музику слов'янських композиторів в тому чеських, українських, польських.

Фортепіанові етюди Віктора Косенка відіграє д-р

Ю. Осінчук. Крім того в програмі є твори чеських композиторів А. Дворжака і Й. Сука, та польських К. Шимановського, Г. Венявського.

Участь в концерті беруть д-р Ю. Осінчук — піаністка, Юваль Волдман — скрипаль, Валері Жерард — сопрано, Аннабел Гоффман — челистка і Енн Рогген — скрипалька. Початок концерту в суботу 21-го січня о год. 8:30 вечора при Лайбнері Лейн в Мамаронек, Н. Й.

Українська студентка із ЗСА описує Різдво у Львові

Рочестер, Н. Й. — У підмському тижневику „Бракпорт Пост“ з 28-го грудня 1988 року, з'явився обшир-

ний та зворушливий опис Різдва Христового в 1987 році у Львові, пера молодой української студентки Оріс Пилишенко. Спомин прикрашений великою знимкою авторки, в товаристві української родини у Львові, з якою вона мала щастя пережити разом із батьком ті незабутні хвилини.

Авторка точно та з великим пієтизмом розповідає своїм американським читачам про Свят-Вечір, якого вона ніколи не забуде, таке велике враження він зробив на неї.

Вона була запрошена до знайомої української родини товаришів на студії в українському університеті. Де Оріс навчалася кілька місяців. Оріс народилася вже в ЗСА з широким призначенням, що аж там того вечора вона відчула український дух і що вона справді українка. До того причини святоїчній настрій цілої родини, що брала участь у Святій вечері, дбайливо приготуваній, як при стало на українській звичай, зложений із 12 страв. Для американських читачів Оріс точно все це описує.

Однак для українського читача найцікавіший опис старого але затриманого у Львові, помімо совєтському режиму, що в 1987 році був гострішим, звичайно відвідування знайомих із вертепом та його сценарієм. Авторка пише, що в часі того одного Свят-Вечора родину, в якій вона перебувала, відвідали як три групи з вертепом, відповідаючи перебрані у старих українських народних строях з про-

Передбачають прискіпшене виведення військ ССРС з Афганістану

Нью Делі, Індія. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Барбара Кроссетт інформувє з Нью Делі, що починаючи з 15-го січня ц. р., Совєтський Союз прискіпшено виводити свої війська з Афганістану, щоб закінчити цей процес до передбаченого речення, тобто до 15-го лютого, як передбачає договір підписаний урядами ССРС, ЗСА, Пакистану і Афганістану. Тому, що антикомуністичні повстанці-мударжєдін до договору не підписували і ведуть далшу боротьбу проти окупантів і їхніх помічників. Совєтський Союз за початкував з ними окремі розмови, які вже у третій фазі дали позитивні висліді. Сім мусульманських груп, які на початках боротьби не дуже зі собою співпрацювали, хоч у них була одна політична ціль, погодились у принципі на сформування тимчасової репрезентативної ради, яка матиме право на призначення навіть перехідний уряд до часу розписання парламентних виборів, які прохотимуть підспонзоровані сінаторів Об'єднаних Націй.

Як відомо, представник ООН був посередником у розмовах між комуністичним урядом Афганістану і Пакистану, а про висліді розмов повідомляв членів Ради для звільнення Афганістану, яка є фактичним керівником партизанської боротьби на протязі дев'ятьох років.

Ця погодженість повстанських сімох груп, головною базою яких є провінція Пашавар, дає надію сподіватися, що у перехідному часі, після відтягнення совєтських військових частин, буде діяти тимчасовий уряд сформований з представників усіх політичних груп, включно з комуністами, хоч така розв'язка не дає

запевнення теперішньому уряду Наджбулли, ставленникові Москви, що він вдержиться при владі при переведенні дійсно демократичних виборів, без втручання ССРС. Існує одна можливість, що теперішній амбасадор ССРС до Афганістану Юлій М. Воронцов, один із здібніших совєтських дипломатів, ще недавно перший заступник міністра закордонних справ ССРС, дібється у розмові з мударжєдінми, навіть ціною великої совєтської економічної допомоги, місця для комуністів в уряді, щоб, як то кажуть, Совєтський Союз міг вийти з обличчя з тієї країни. Не треба виключати також такої можливості, що Ю. Воронцов виконує для ССРС в Афганістані важливу місію.

Ніхто в тому не сумнівається, що у відсутності совєтських окупційних сил, столиця Кабуль впаде, і, як кажуть політичні спостерігачі і військові спеціалісти, повстанці „накриють шапками“ і створять таку пані-Афганістану, якої Афганістану не переживав. Ю. Воронцов хоче власне оминути такої ситуації і тому, маючи повні уповноваження Політбюро, веде як виглядає, успішні переговори з мударжєдінми.

У Вашингтоні представники Адміністрації президента Рональда Регена і співробітники новообраного президента Джорджа Буша, оптимістично розглядають ситуацію в Афганістані. Вони вірять у позитивне поладження справи. Комуністи при антикомуністичному наставленні населення самі покинуть країну. Тепер коли ще навіть не закінчилися переговори, вони відкидають до Індії ніби для „лікування“, а фактично зі страху перед помстою антикомуністів.

У СВІТІ

ІНДІЙСЬКИЙ ВЕРХОВНИЙ СУД відкинув апеляцію засуджених на смерть сімків, які брали участь у вбивстві прем'єр-міністра Індії Ганді. Кару смерті над двома сімками, головними злочинцями, суд наказав виконати зараз після відкинення апеляції. Сімків страчено у четвер, 5-го січня ц. р. Перед стратою один із сімків наказав своєму адвокату відчитати коротке звернення, у якому говорив: „для сімків немає більшої честі, як вмерти в обороні своєї віри. Я хотів би ще раз народитися і ще раз померти за свою віру і права свого народу“.

АКРЕДИТОВАНИЙ В МОСКВІ американський кореспондент газети „Вашингтон Пост“ Майкл Даббє інформувє, що амбасадор З'єднаних Штєтів Америки до Совєтського Союзу Джек Метлок зустрінувся з керівником КГБ Володимиром Крючковим і спокійно, у погідній атмосфері, відвів з ним півторогодинну розмову. Після розмови совєтське агентство ТАСС повідомило, що розмова відбулася з ініціативи американського амбасадора. Така розмова, кажуть політичні спостерігачі, за часів Леоніда Брежнєва, взагалі не могла б відбуватися. Представник амбасаді ЗСА Річард Гілберт заявив, що амбасадор Метлок порушив з Крючковим багато різних справ. Коли кореспондент пізніше запитав представника міністерства закордонних справ ССРС Юрія Грицинського, чи часом амбасадор ССРС у Вашингтоні Юрій Дубинін не думає відвідати директора Сі-Ай-Ей, він відповів, що такої зустрічі не можна виключати.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПАСАЖИРСЬКИЙ поїзд, який їхав до Београду, зустрівся з вантажним автомобілем. Принаймні п'ять осіб загинуло, а кількадесят були поранені. Югославське пресове агентство ТАНЮГ повідомило, що ведеться урядове слідство в випадку.

АФГАНСЬКІ АНТИКОМУНІСТИЧНІ повстанці-мударжєдін поставили совєтським представникам, які ведуть з ними формальні переговори, свої вимоги, щоб обіцянки совєтського амбасадора Юлія Воронцова про виведення совєтських військ була дотримана. Згідно з договором, совєтські військові частини повинні залишити Афганістан до 15-го лютого цього року; щоб ССРС гарантував Афганістанові право на самостійність і незалежність; не включав комуністів, принаймні тих, які були при владі під час окупації до нового коаліційного уряду; щоб Москва трактувала мударжєдінів як рівноправних партнерів у переговорах без жадного застереження. Ці умови представники мударжєдінів вручили Ю. Воронцову, який обіцяв розглянути їх зі своїми помічниками і дати на них відповідь під час чергової зустрічі.

ЕВРОПЕЙСЬКІ АЛЬЯНТИ З'єднаних Штєтів Америки висловили свою затурбованість новим напруженням між ЗСА і Лівією з приводу зістрілення двох лівійських військових бойових джетів. Існує в Європі опінія, що Вашингтон шукає знов з полк. Муаммаром ель-Каддафі конфронтації для того, щоб мати причину до замедлення фабрик виробу хемічної зброї, якщо паризька конференція у якій беруть участь представники 140 держав, не буде успішною. Тільки дві держав повністю підтримали акцію ЗСА, а це Великобританія, яка однак протривається, щоб Америка вела відплатні акції проти будь-якої країни на Близькому Сході, і Ізраїль.

ЛІВІЯ ОБОРОНЯЄ СВОЄ ПРАВО НА ПРОДУКЦІЮ ВСЯКОЇ ЗБРОЇ

Париж, Франція. — Лівійські представники на спеціальній паризькій конференції у справі продукції хемічної зброї і есентуальної зброї, яка розпочалася у столиці Франції в суботу, 7-го січня ц. р., обороняли право Лівії продукувати всяку зброю, включно до хемічної так довго, як довго цю зброю продукують інші країни, включно до З'єднаних Штєтів Америки і Совєтського Союзу. „Як може хтось з членів міжнародної спільноти, сам продукт хемічної зброї, користуватися спеціальним правом і вимагати від інших припинення продукції хемічної зброї?“, — запитував зібраних представників 140 держав світу міністер закордонних справ Лівії, Джаддаллаг Азов ель-Гальгі.

Вміжчасі, в Парижі, ніби припадково, з'явився сам лівійський диктатор полковник Муаммар ель-Каддафі і заявив зацікавленим кореспондентам, що він є готовий кожнораз розпочати розмови з представниками нового американського Уряду новообраного президента Джорджа Буша, який перебрє владу у Білому Домі після записиження 20-го січня. Каддафі закликав до зустрічі і розмов з американцями, а також іншими зацікавленими державами світу, щоб згадніти напружену ситуацію, перестерігаючи при тому проти військових акцій, які нічого не допоможуть розв'язати це питання. Він переконаний, що Лівію не можна застрахити відплатними військовими акціями, а радше навпаки, такі акції викликають ще більший спротив і більшу ненависть

лівійців до агресорів.

Державний секретар ЗСА Джордж Шульц, який також бере участь у згаданій конференції, дуже рішучо виступив проти Лівії, продукуючи хемічної зброї, яка розбудувала свої фабрики в місцевості Рабта, 60 миль на південний захід від Триполі. Не зважаючи на те, що Шульц не називав по імені жадної держави, ніхто з присутніх не сумнівався, що йдеться в цьому випадку про лівійську збільшену продукцію хемічної зброї, яка не тільки може загрожувати багатьом державам на Близькому Сході і в Африці, але може потрапити в руки терористів, які використовуватимуть її проти своїх політичних противників.

Також на форумі Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй справа Лівії, хемічної зброї і вимога Каддафі нап'ятувати ЗСА до зістрілення двох лівійських бойових джетів, починає згаднюватися. Лівійські дипломати і їхні прихильники не вимагають вже прийняття резолюції з нап'ятуванням ЗСА, а радше хочуть перестерігти Вашингтон перед військовими акціями. Амбасадор ЗСА до ООН Вернон Волтерс і представники Великобританії заявили, що вони все одно поставлять вето на всякі ухвали із засудом і пересторогою, бо справа із зістріленням літаків була спровокована Лівією.

Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що конференція у Парижі закінчиться успішно, бо вже цілий ряд держав заявляється за заборону продукції хемічної зброї. А тоді, правда, подібно, закінчиться також конфліктна справа з Лівією.

У катастрофі літака в Шотландії згинув адвокат ОСІ

Вашингтон. — Як подала щойно до відомої американської преси, поміж загиблими пасажирами американського літака Пен-Ем, що розбився над Шотландією, наслідком вибуху бомби, був 36-річний адвокат Майкл Бернстєн, що був одним із найактивніших членів бюро ОСІ у Вашингтоні. Він саме повертався із поїздки до Відня, де він старався про те, щоб Австрія прийняла своїх давніх в'язнів, які тепер в ЗСА, а які були членами поліційної служби в концен-

траційному таборі у Авдвіці. Зокрема йшлося про Йозефа Екєрта, який досі ховався в ЗСА, а якого чекає в Австрії судово розправа. М. Бернстєн був одним з найбільш завзятих шукачів осіб, яких підозрюють у співпраці з нацистською Німеччиною у Другій світовій війні і він подбав про виселення із ЗСА сімох осіб різної національності, які приїхали до ЗСА нелегально і які підозрілі у тому, що були політантами у концентраційних таборах в Німеччині.

В АМЕРИЦІ

У МАЛОМУ МІСТЕЧКУ в штєті Вискансин, недалеко від Мілвокі, велике заворушення серед спокійних звичайно мешканців викликала справа назви нової бібліотеки. Її назвали „Ю. С. Лібєрті“ Бібліотекою на згадку 34-ох американських моряків того корабля, які загинули перед 22 роками від атаки ізраїльського летунства. Як відомо, ізраїльська держава вибачилася, що ця атака була помилковою, але 34 американських моряків втратили життя. Жидівські організації штєту Мілвокі вважають, що назва бібліотеки є виявом антисемітизму і ображає Ізраїль, і вони жадують зміни назви.

ГУСТАВ ГАСФОРД, ЯКИЙ є відомим фільмовим письменником, що був номінований за свої праці на нагороду Оскара, показався тепер зловісним численних вартісних книжок з різних бібліотек в ЗСА. У нього знайдено понад 10,000 книжок вартості 20,000 дол. і його засудили на шість місяців тюрми і 20,000 дол. кари та зворот 800 вартісних книжок.

НЬЮЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ відкрила досі найбільшу кількість готівки, що її призбирали торгівці наркотиками. Вони знайшли в одному складі на 57 вул. пакки із сумою 20 міль. дол. У зв'язку з тим арештовано 11 торгівців наркотиками в ділянці Квінсу і на Лонг Айленді.

В ЧАСІ НЕДАВНОЇ ХВИЛІ морозу, що навістила несподівано Нью Йорк, знайдено на вулицях міста дві замерлі особи, а 10,431 приїжджено у публічних сховищах від зима. Поліціянти Нью Йорку не були вдоволені з того тому, що мусіли працювати понад свої звичайні норми праці.

ДЖАН ТАВЕР, ЯКОГО новообраний президент Джордж Буш покликав на секретаря оборони, перейшов операцію злов'язного поліна на відходів кишки. Речник сенатора подав до відомо, що операція пройшла добре і надіється повного повороту колишнього сенатора до здоров'я.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Нью Джерзі В. Кері Едвардс повідомив, що він залишає свій пост, щоб мати нагоду відповідно підготувати свою кампанію на пост губернатора штєту, якщо він рішиться остаточно кандидувати. Остаточне рішення чи він буде кандидувати западе у лютому.

СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
 Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
 Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 JNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
 Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
 Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
 P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виклик на судових свідків — Роналда Регена і Джорджа Буша

Однією з найбільших прикрийостей і найбільших невдач президенту Роналду Регену була так звана афера „Іран-контрас“. Це була змова членів Ради крайової безпеки, щоб передати іранові транспорт зброї і гроші з того продажу передати партизанам проти сандіністського режиму в Нікарагуа. Президент Реген старався легковажно говорити про цю трансакцію на пресовій конференції, як про щось маловажне. Це йому не вдалося. У минулому 1988 році велось у цій справі довгими тижнями конгресове слідство. Централізованою фігурою у цій афері і пов'язаному з нею конгресовому слідстві був підполковник Олівер Норт. У ході слідства він так гідно поводився і так зручно й мудро боронив себе і всю цю справу, що став в громадській opinіi популярним патріотом, який безкорисно, в добрій вірі, що Президент знає про той продаж зброї і схвалив його, діяв на добро Америки і проти комуністичного режиму в Нікарагуа. Демократична більшість в обох палатах Конгресу була іншої думки. Демократи намагалися використати цю аферу для скомпромітування Президента, але це їм не вдалося. Президент Реген звільнив був свого радника у справах крайової безпеки Пойндекстера і звільнив полковника Олівера Норта, але назвав Норта „національним героєм“. Конгрес поклав для розгляду цілої справи „спеціального прокуратора“, який поручив притягнути до судової відповідальності Джана Пойндекстера, Олівера Норта, емеритованого генерала Річарда Сікорда, і власника фірми, що займалась продажем зброї і його помічника Альберта Гакіма. У березні 1988 року федеральна лава присяжних поставила усіх їх у стан обвинувачення. У зв'язку з президентськими виборами термін судової розправи відкладено на час після виборів і тепер устійнено дату на 31-го січня 1989 року. Це вже відбудеться тиждень після записання Джорджа Буша, як нового, 41-го з черги, президента ЗСА.

Покликання Президента ЗСА на свідка у судовій розправі мало вже прецеденти: Томас Джефферсон і Джеймс Монро, з початком минулого сторіччя, дістали були подібні судові виклики з'явитись, як свідки до суду, але відмовилися і не пішли туди. Тепер, подають газети, Департамент справедливості приготував аргументи, щоб суд відкликав чи пак уневажнив ті виклики оборонця полковника Олівера Норта. Але одночасно читаємо, що Джордж Буш готовий піти на якісний компроміс: ті, які не з'являться особисто у суді, мабуть мають відповідати на якісь писані запити. Те саме може зробити Реген, вже як приватний громадянин. Верховний Суд не займався проблемою, чи урядуючий президент ЗСА може виступати на судовій розправі, як свідок обвинуваченого за різні злочини. Проте посередньо вдарив по недоторканності президента, коли вирішив був, що президент Річард Ніксон мусить передати судові всі платівки з ведення у Білому Домі розмов. Ніксон завів такий звичай, щоб віддати документацію історикам, забув, що на одній платівці була записана його вказівка голові ФБІ, щоб не спішитися з виявленням всіх подробиць так званого Ватергейтського скандалу — це спричинило передчасне зречення Ніксона з президентури, обраного „лавинною більшістю“. До речі, його дружина Пат радила йому знищити всі платівки.

Однаково Реген, як Буш вимовились відповіді журналістам ясно, чи хтось із них, як урядуючий президент помилює Олівера Норта. Реген відповів логічно, що не можна помилувати когось, який ще не перейшов судового розгляду, бо це кинуло би на помилуваного тіню, що він таки винуватий. Але загальна думка коментаторів така, що Олівер Норт не сидітиме у в'язниці одного дня. Він діяв у добрій волі і вірі, він виявив себе глибоким і ширим патріотом, афера Іран-контрас зламала його кар'єру, бо він мав усі шанси стати генералом, коли б далі залишався в активній військовій службі, з якої вийшов цюкований лібералами. Хоча Джордж Буш буцімт критичніше ставиться до ініціаторів і виконавців усієї цієї афери з продажем зброї ворожому Америці Іранові (ініціатором такої трансакції був Ізраїль), проте можна здогадатися, що ставши президентом він помилює Олівера Норта, якщо його засудили б за змову, протизаконне діяння і за злочини. Така загальна громадська думка і до того консервативна впливатимуть на Буша. Одно певне: якщо 31-го січня розпочнеться та судова розправа із кількадесяма свідками прокуратури та оборонці, то це вже тільки живою для судових звітодавців — без ніякої користі для держави і народу.

Для деякого — це тільки цифри. Але яка вагома трагізмодність в'яється з ними! 103 — число лету летунської лінії ПанЕм. Число 14 пригадує принцип самовизначення народів, включений у славі точки президента ЗСА Вільсона про побудову світового миру після виселювання усіх родів колоніалізму.

Розрив літака лету 103, якщо це справді акт тероризму, то він нарівні з злочинами Гітлера, і заслуговує на повне засудження, а ті, які його доконали на найсуворіше покарання. Засудив той учинок теж Арафат, який зобов'язався винайти злочинців і навіть самому їх покарати. Треба вірити, що він говорить, бо „вразумився“ і бачить, що з Америки не витрасиш, а бажас легшейти долю палестинців, які вегетують під контролем Ізраїля. Обидва американські президенти, нинішній Роналд Реген і майбутній Джордж Буш, грозять, що злочинців будуть найстрогіше покарані. Віримо, що це станеться, бо тероризм це насправді нестерпна пошесть, коли її жертвою падають невинні люди.

Але це не досить. Коли наростає проблема такого розміру, як нині загроза спаралізувати міжнародні летунські зв'язки, то тут не досить шукати винуватців, та встановлювати довод і строги засоби контролю пасажирів. Це як плястер на піст-

Микола Бараболик

СТО ТРИ І ЧОТИРНАДЦЯТЬ

ряка! Треба досягти причин цих актів і намагати їх усунути. Терористи жертвують життям, — це десперади, для яких смерть не страшна. Такі все найдуться, коли причина досить притягуюча. Годі теж перед бачити всі можливі засоби у таких діях. Треба теж відрізнити анархістичні терористичні банди, як колись Мейофера у Німеччині, чи червоні бригади в Італії, від тих, які народилися на Близькому Сході завдяки нероз'язанні в душі якоїсь справедливості близькосхідного питання.

У кожній підпільній організації виривають „гарячі голови“, яким не будуть понутрі більш помірковані засоби визвольної боротьби. Цього ми свідомі на тлі нашого революційного минулого в Галичині. Арафат пішов дуже далеко на шляху до замирення між двома народами у колишній колоніальній Палестині і є всі ознаки вважати, що він ховає за спиною гранати. Та на жаль, все вказує теж на те, що нинішній уряд Ізраїля не поступиться, не піде по шляху „територія за мир“. Ізраїль готов признає палестинцям якусь куцу автономію, може дещо ширшу, як мали ми за УЦК Кубійовича, але західні по-

бережжя мало б дальше залишитись під суверенітетом Ізраїля. В такій ситуації деякі палестинські елементи, розчаровані політикою Арафата, попадали під вплив Сирії і будуть намагатись шкодити заходам Арафата на листі „ворогів народу“, якого треба стратити. Вони теж вірять, і мабуть, мають, рачію, що зі заходів Арафата, крім дальшого упокорення палестинців, нічого не вийде.

Лідер Сирії, Ассад, дивиться, дуже кривим оком на заходи Арафата. Він бажав, щоб у всякі переговори з Ізраїлем було включене теж питання Голанського Сувіря, як Ізраїль окупує теж внаслідок програю в останній війні з арабськими державами, а про що нині мовчаться. Тож можна майже показати пальцем на Сирію, як покровителя тероризму, проявом якого була атака на літак лету 103. Реген збомбардував Лівію, коли виявилось, що Кадафі є спонсором терористичного акту проти ЗСА в Німеччині. Збоомбів Буш Дамаск, коли б нитки атаки на літак лету 103 сягали столиці Сирії? Ледве. Сирія має пакт приязні з СССР, і Горбачову було б важко не реагувати. Наш Державний

Департамент має цей факт на тямі, і це дуже утруднює есентуальну відплату проти того злогодного джерела тероризму, жертвою якого впадо біля 280 чоловік, пасажирів літака лету 103 і шотландського населення на суходолі.

Питання безпеки пасажирів на літаках дуже важливе. Але не менш важливо теж є справа умовин життя палестинців на західному побережжі. О коби українські підлітки в нашій батьківщині виявляли таку насагу і неустрашимість, як ці палестинські дітлахи, що борються голіруч за здійснення принципу самовизначення у Палестині!!!

Нинішній політичний провід Ізраїля прибірює акції неокреслені полеші режиму на окупованій території, переговори з якими ж можливими палестинськими квілілігами, для виборів яких хочуть улаштувати голосування, під умовою, що дітиські перестануть воювати каменюками. Але навчені досвідом минулого, навіть ці дітиські тямлять, що без самостійності нема існування. Воліють вмирати, чим жити дальше у неволі. Це таке просте і самозрозуміле. Вони зрозуміли, вагу нової волі і для них немає відвороту. Арафат протягнув руку до замирення. Та, як виглядає нині, рука повисне у повітрі. Ізра-

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Климівський

„Дитячий театрик“

3. Чайківського

Серія „Дитячий театрик“, програма ч. 1, обкладинка і рисунки: Богдан Чайківський, видано зразковою відбиткою коштом Юрія Чайківського, Філадельфія, 1988.

Перше число, як каже автор оцього скромного видання (з якого окресленням не дуже то миримось, воно ж не таке скромне) складається з двох частин — у першій „Княжа слава“ прославляється Володаря Володимир величальним віршем. Книгину Ольгу писав. Маршова пісня п.н. „Іду на вас“ є наче прологом до цієї сценки. Текст пісень, як і декламацій легкий для вивчення.

Друга частина Програми ч. 1. — це „Кирило Кожум'яка“, сценка — казка в одній від слоні з привидів княжих часів. Дійових осіб 13. Крим Кожум'яки — Князь, Книгня Князіна, Дід Ростислав, Змій Злободій, трох дружинників, дві дівчинки та двох хлопчиків. Кільканадцятьох дітей може творити т.з.в. допоміжний склад чи пак гурт статистів.

Дія, що відбувається біля Києва над Дніпром, розвивається цікаво, сценічні ситуації логічно оправдані. Оформлення сцени: вбога хатка під стріхою Кирила Кожум'яки, в даліні печера Змія Злободія. Довкруги зелень, дерева, куші, квіти. Сценічний текст переплітається три пісні. У всіх піснях (двох у першій частині та трьох у другій частині) відчужається образний лад українського народного мелосу, дух народної музики. Звучання пісень дуже приємне для слуху.

Співане закінчення „Кирило Кожум'яки“ має патрістичне забарвлення. Там же солю (Князіна, Кожум'яка) дует (Князь і Книгня) і хор (у лісі діюві особи). Ось, як зразок, фрагмент із цього закінчення:

Максим Бойко

Прикнижна, або внутрікнижна бібліографія

Цей вид бібліографії іноді називають також „прістатейна“, вона в ужитку найстарша. В Україні першим 3. Копистенський додав до „Паленді“ альфабетний каталог, склавши його після імен авторів та назви їх творів (Київ, 1619-1622). Цей рід бібліографії вживають як основу наукового, поемічного, а навіть популярного твору. Вона скріплює думку автора посыланням на інших авторів, що вже писали на приблизну тему, вона скріплює особисте твердження, вислів, чи ідентифікує якийсь вибраний термін. І ставлять у тексті, під ним, внічі сторінки, розділу, а найчастіше збирають у кінці книги, значить порядковим числом і в

тексті покликаються на ці числа. Конгресова Бібліотека у Вашингтоні на своїх каталогових картках ставить інформацію, наприклад: „Бібліографія, ст. 125-130“. Це помічає вказівка для бібліографа, що може взяти до уваги даний бібліографічний матеріал до свого бібліографічного збірника.

Обширною прикнижною бібліографією користувався Михайло Грушевський у „Історії України-Руси“ (Львів, 1898-1931) скорочено робив покликання на підвалі сторінок, а потім внічі кожного тому подавав повні назви творів та обговорював їх. Звідси його праці передані нам завер-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

ЗА КУЛІСАМИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЦЕНТА

плоті стоїть монументальна будівля: „United States Mint“ недалеко від місця першої американської монети з 1792 року, коли то Філадельфія була столицею молодій державі... Увійшовши в будинок можна з огляду галерії слідкувати за процесом карбування. Около 15 мільйонів блискучих із мідним забарвленням центів залишають цю мінімально кожного дня, а разом із мінницею у Денвер, Колорадо, минулого року викарбували коло 10 біліонів штук!

І деж ця кількість подівається? Здається, що зникає, бо згідно зі заряженням Конгресу продукція постійно збільшується. На основі федерального закону забороняється дерлжати витрачувати на карбування більше ніж вартість назначена на монету. І пригадується 1974 рік, коли ціна на мідь зростала та згідно з калькуляцією спекулянтів метал перетоплений із односторонньої монети мав вигляд вартувати більше ніж один цент. На стала паника. Мінниця не здухала заспокоїти попит і банки та ресторани швидко прохачували платити премію за принесені центи. Це спонукало мінницю шукати за новим металом до карбування. Це не було щось нове, бо у воєнних 1944-45 роках для цієї цілі вжито сталь покриту цин-

ком. Тим разом крім цинку та сталі звернено увагу теж на алюміній. І тут початок закидів головно зі сторони мідної індустрії, що цинк — небезпечний для здоров'я, що проковтений людинаю алюмінійової центи не виявляються у пересвітленні. Знову ж цинкова індустрія підкреслювала, що сталеві центи здержуватимуть нормальну дію автомагів. Остаточно від 1982 року державна мінниця викарбує центи, які мають 97,5 відс. цинку та 2,5 відс. міді, що покриває монету.

Зарисовується цікаве явище поведінки людей у відношенні до центів. За останніх 30 років мінниця викарбувала коло 200 біліонів штук, з чого тільки одна п'ята активна в обігу. Виявилось, що в 1986 році пересічний американець держав у себе без використання майже одну тисячу центів, а населення прямо викинуло мільйони центів. Багато з них опинились теж на дні „жерниці бажань“, коли люди кидали центи у воду, щоб сповнились їхні задуми.

Вияляє, що держава витрачає на карбування гроші податкових платників. Але це враження поверховне, бо карбування одного centa коштує лише шість десятих центів. Минулого року філадельфійська мінниця заробила майже півбіліона доларів, при чому

Короткі підсумки тисячоліття

Стоїмо на порозі ХХІ століття, що започаткує друге тисячоліття християнської України. Варто, отже, вже сьогодні хоч би дуже коротко підсумувати наш історично задокументований тисячолітній культурний дорібок, а при тому перспективно розглянути ті всі факти і явища, які в житті сучасної України, які можуть мати поважний, якщо не рішальний, вплив на дальший хід нашої культурного розвитку і то вже в найближчих двох-трьох десятиліттях років. Багатим і різноманитим, але складним, був культурний процес, який проходив століттями на українських землях, починаючи від прийняття християнства аж до останніх десятиліть уже наших часів. А вся складність його в тому, що на ньому відбилась і то дуже гостро історична доля чи не доля нашого народу, який, як і кожен інший європейський народ, зазнав великих інколи трагічних прямо потрясень. Усе це було наслідком його географічного положення, сусідства з азійським степом, із загарибничкою північчю, чи імперіалістичною шляхетською Польщею, не згадуючи вже інших займанців, під якими довелося століттями жити великій вітці українського народу.

І оці саме чинники діяли на хід української історії, на форми і стан української державності чи бездержавності і у великій мірі мали вплив на церковно-релігійну проблематику, чи врешті на внутрішньо-національну політику, яка інколи прибирала дуже шкідливі форми до боротьби своїх проти своїх. Усі ці інші чинники мало сприяли, а то й гальмували природний розвиток культури, для якої ніколи не було вповні пригодоного клімату. А проте і в найгірших історичних часах і, здавалось б, культуротворчої безперспективності, українська культура так розвивалась і, порівнюючи з нашими найближчими сусідами, її історичний баланс доволі показний. Фундаментальними позиціями у цьому, баліансі тисячоліття є такі позиції:

1) культура доби княжої України, що дала нам чудову літературу і такої ж краси церковну архітектуру і малярство;

2) культура доби 150-літньої козацько-гетьманської державності, коли процвітало т.з.в. козацьке бароко;

3) культура літературного, а в слід за цим і національно-політичного відродження, починаючи Шевченком, а закінчуючи Першою світовою війною.

Закінчення Визвольних змагань 1918-их — 20-их років докорінно змінило всю сценерію української історії, бо українські землі, опинившись під кількома різними займанщинами, в силу діючих обставин, не змогли в

національно-культурному аспекті проявити себе так, як цього вимагало життя. А все таки в цьому періоді основна культурна дія давала себе відчуті і зазначувати так на східноукраїнських землях періоду т.з.в. українзації як і на західних землях, зокрема в Галичині в 1921-39 роках. Щобільше, терен української культурної дії охопив теж декілька західноєвропейських держав, де поважно творчу працю, зокрема в ділянках науковій і видавничо-інформаційній, змогли успішно розгорнути кола української політичної еміграції.

А в кожному з цих періодів нашого культурного розвитку яскраво видніють деякі особливо гідні відзначення імена його справді заслужених творців. А ось їх, дуже есенціальний, перелік.

Починаючи вже ХІІ століттям, звертає на себе увагу велична постать літописця Нестора, великої краси безіменного автора лицарського епосу „Слово про Ігоря похід“, масмо з цього часу першу в слов'янському світі книгу законів — „Руську Правду“, а таким саме твором ледве чи може похвалитися в тому часі будь-який інший народ.

З другої половини ХVІ століття треба пригадати знаменну постать мецената української культури князя Василя Острозького, а з козацько-гетьманського періоду засновника Києво-Могилянської Академії, вченого Митрополита, подвизника православної віри — Петра Могили. Відомими в тодішньому слов'янському світі були твори виняткового письменника-полеміста кінця ХVІ і початків ХVІІ століття Івана Вишенського, і дуже своєрідного філософа — Сократа України з ХVІІІ століття Григорія Сковороди. Композитором на європейську міру були Дмитро Бортнянський і Артем Ведель, теж із ХVІІІ. У новішому періоді нашої історії маємо могутню постать Шевченка, що був одним з найбільших поетів Слов'янщини ХІХ століття, справжнього батька української народної пісні — Миколу Лисенка, а на переломі ХІХ/ХХ сторічч гіганта науки — поста-каменяра Франка чи таких мистців слова, як Леся Українка, або Михайло Коцюбинський, Василь Стефаник.

Перші десятисті сучасного на століття дали нам світові слави скульптора Архипенка графіка Нарбута, творця модерного театру Леся Курбаса і європейської величини драматурга Миколу Куліша.

Це дуже схематичний перелік найбільше репрезентативних імен української культури, що її творці, гей би світлішки визначали творчі шляхи української духовості давніх і давньоминулих століть.

Продовження буде.

Мирослав Семчишин

ТРИВОЖНЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Урочисто і велелюдно українська спільнота поза межами Батьківщини відзначала мілленію українського християнства. А відзначаючи оцей великий історичний значення ювілей, інформуюмо про нього інші християнські народи світу і пригадуємо, хто ми, яке наше минуле і хто нам украв великий шмат нашої ранньої історії і посьогодні викривлює чи фальшує всю нашу історію; історію одного з найстаріших народів Європи, народу з тринадцятилітнім корінням, з якого вже в V столітті почало виростати сильне дерево нашої національної ідентичності... А з прийняттям християнства як державної релігії, саме нам доля судила не тільки християнізувати доволі численні поганські племена, але й для всього східноєвропейського регіону дати основи християнської культури.

Для нас сьогодні основною є справа національної культури нашого народу. Тієї саме культури, що характеризується своєрідним і неповторним мовомисленням і таким же світоглядом, що виявляється в слові-писні, в літературі чи музиці і в пізніх формах мистецької дії. Наша культура — це не що інше, як знання — розвиток і передача всього того, що було створене на просторах української землі на протязі тисяч чи більше років нашого доісторичного і історичного буття.

І як така українська культура має своє власне коріння, свою типічну структуру, свій зміст і стиль і цими елементами чітко відрізняється від культури інших сусідніх народів. І хоч, за словами історика Дмитра Дорошенка територія України була від прадавніх часів тереном перехрещування культурних і політичних впливів Сходу і Заходу, а сусідство азійського степу не дало їй розвинути до належних висот, проте, як стверджує археолог Петро Курінний, на землях України, від прадавніх часів, покоління людей виростили одне по одному, пролітали хуртовини воєн, але покоління від покоління переймали здобутки попередніх надбань і передавали їх своїм нащадкам. Культурна тяглість на українських землях не переривалась ніде і ніколи.

56-ий Відділ ООЧСУ в Кергонсоні, Н. Й.

— впаштоує —

ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР І ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

в суботу, 14-го січня 1989 р., о год. 8:30 веч.
у великій світлиці СУМ-А, Елленвіл, Н. Й.

Грає оркестра Б. ГІРНЯКА

Запрошуємо Українську Громаду Кергонсон
і околиць!

Українське Лікарське Товариство Північної
Америки — Відділ Ілліной
Об'єднання Українських Ветеринарних
Лікарів Америки і Канади — Відділ Чикаго
Товариство Українських Інженерів Америки
— Відділ Чикаго

мають шану запросити Вас на

ТРАДИЦІЙНИЙ БАЛЬ З БЕНКЕТОМ

ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

в суботу, 28-го січня 1989 р. о год. 6:30 веч.
в залі „Гренд Бол Рум“ готелю Гілтон Таверз
при 720 С. Мишиген Авеню

Прибуток призначений на добродійні цілі.

У СЕРЕДУ, 4-ГО СІЧНЯ ц.р., Білий Дім повідомив
засоби масової інформації про те, що президент Роналд
Рейган запланував виголосити свою прощальну промову на
телебаченні з своєї канцелярії — Овального кабінету — у середу,
11-го січня ц.р., о год. 9-й вечора. Ця прощальна промова
згідно з планами буде виголосена дев'ять днів перед тим,
як віцепрезидент Джордж Буш перебере керму держави від
президента Роналда Рейгана.

ПІСЛЯ ТРЬОХ ДЕКАД політичного і військового напружен-
ня між З'єднаними Штатами Америки і Кубою, обидві
держави зацікавлені тепер поліпшенням відносин. Немає
покищо драматичних перемін, які вказували б на переми-ну
у відносинах, але немає також наростання ворожнечі і
обопільних обвинувачень. Хоч новообраний президент
Джордж Буш заявив недавно кореспондентам, що не буде
змінювати відносини до Куби, політичні спостерігачі й
аналітики думають, що не буде також ворожих актів з
обох сторін. Як відомо, Фідель Кастро не дуже захоплю-
ється союльським зразком „соціалістичної демократії“ і
тому хотів би налагодити більш приязні відносини з
демократичними державами.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ КАБІНЕТ прем'єр-міністра Іцхака
Шаміра прийняв запропоновану пропозицію нового
міністра фінансів Шімона Переза про зменшення на 550
міль. доларів урядовий бюджет. Це мало б послужити
сигналом, кажуть спостерігачі, до загальної ощадності і
сповільнення розвитку економіки.

ДЕПАРТАМЕНТ ЕНЕРГЕТИКИ подав до публічного
відома, що очищення радіоактивних і хімічних забруд-
нень у фабриках ЗСА, які виробляють ядерну зброю,
коштуватиме майже 53 до 92 міль. дол. Це було перше урядове
приблизне обчислення, хоч деякі критики говорять, що ці
обчислення є недостатніми, а перед між ними веде сен.
Джан Гленн.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ перший раз признає офіційно,
що Лева Троцького, одного з організаторів большевицько-
го перевороту, вбив агент НКВД з наказу Йосифа Сталіна.
„Літературна Газета“ надрукувала статтю історика Н.
Вазецького, п'ять параграфів якої присвячені атентату на
Л. Троцького. Автор цитує газету „Правда“ з перед 48
років, у якій називається Троцького „імперіалістичним
шишунгом“. Вазецький тільки не гадує, що вбивця
Рамона Меркадера нагородили в Москві за вбивство,
надали йому звання „героя Советського Союзу“ і там він
спокійно дожив свого віку, отримуючи чималу пенсію від
держави.

Сто три ...

(Закінчення зі ст. 2)

Іль верто твердить, що мі-
няторна самостійна пале-
стинська держава була б
загрозою для безпеки Ізра-
їля.

Коли б дійшло до зоргані-
зування такої палестинсь-
кої міні — державки, то
прямо смішно подумати,
що таке державне мікро з
1.5 мільйона населення,
напевно здемілітаризова-
не, могло бути загрозою для
такого мілітарного велет-
ня, яким є нині Ізраїль? Ге-
надій Герасімов, відомий
рупор „СССР“, раз сказав:
„Це так як Советський Союз
уважав Ліхтенштайн загро-
зою для своєї безпеки“...
Насправді, джерело ниніш-
ньої проблеми з тероризму

— це нерозв'язане питання
самовизначення на Близь-
кому Сході. Воно буде пер-
сидувати й Америку, бо це
американський президент
Вілсон висунув на світову
арену ідею, що колоніалізм
повинен прийти кі-
нець! А чи це не залишки
тієї пороки нині на захід-
ньому побережжі? Як може
світ зєднатися до бороть-
би проти московського ко-
лоніалізму, і як Америка
може пропагувати ідеал са-
мовизначення народів, ко-
ли її поведінка в Палестині
лишає так багато до поба-
жання? Не приходять нам
декі прикри думки, і навіть
зєвіра, коли усвідомимо
свої, що нашому Уряду
більше на серці доля жме-
ньки „рефюзників“, чим
терпіння і неволя цілого
українського народу, який
як-не-як хоронив Європу, а
в тому і цілий Захід, перд
заразою московського ко-
мунізму, і так потерпів...

Українська...

(Закінчення зі стор. 1)

грамою із сатиричними на-
тєками на існуючі обставини
життя. Завершенням то-
го було, коли усі три верте-
пи виступили разом, а від-
так члени вертепів і домашні
спільно колядували. Сер-
ед учасників вертепів Ори-
са випінала своїх товари-
шів-студентів університету,
які дивувалися, як це можли-
во, що вона „американка“
знає так багато слів до ук-
раїнських колядок, а вона
так само була здивована,
що вони їх знають.

Усі переживання того ве-
чера зробили на молоді,
виховану в ЗСА, людину
українського роду велике
враження і дали їй багато до
приздуми над подвійною її
ідентичністю і глибоким
задушевним бажанням бу-

ти справжньою українкою.
Це почуття, що вона нале-
жить до українського наро-
ду прийшло до авторки у
пізню різдвяну ніч, коли
вертаючись із батьком у
свою квартиру вони зустрі-
ли на темних вулицях
міста Львова іншу їм незна-
ну групу колядників з ма-
лою хлиною в руках. Ко-
лядники поздоровали їх
словами „З Різдовм Хри-
стовим“, а Ориса з батьком
спонтанно заспівали з невідомими зустрічними коляд-
ку „Нова радість стала“. У
тих хвиликах Ориса відчу-
ла втрати, що вона така
українка.

Ориса Пилишенко закін-
чила Джордж Вашингтон
університет і є по званні
аналітиком компютерської
системи. Вона одружена і є
членом 285 Відділу УНС
в Рочестері.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

зустрічі з журналістами ска-
зав, що створюючи цей фільм,
користувався заповіддю
„Не збреші“. Він також
висловив подяку людям, які
пройшовши через білі Чор-
нобиля, уже не можуть ми-
ритися з тотальною брех-
нею.

Роллан Сергієнко поспі-
шав зняти ті кадри, що зго-
дом не зможе зафіксувати
уже ніхто. Кожна, хто прой-
шов з камерою по зоні, ри-
зувався життям, але всі во-
ни виконали роботу істо-
ричного значення.

Художня тканина так май-
стерно підпорядкована публі-
цистичному задумові, що
поезія скорботи й звинувачення
— в піснях В. Шовко-
шитного та В. Розумного —
не звучить у нероз'ємній пле-
тиці слова і кадру. А видо-
вище фотодокументів пер-
ших жертв аварії з терміч-
ними радіаційними опіка-
ми, потім — стерильні бок-
си клініки, як остання надія
покищо живих людей і...

Прикнижна...

(Закінчення зі стор. 2)

шеною повнотою та належ-
но обгрунтовани.

Прикнижна бібліографія
мас особливе значення в
українознавчих дипломатич-
них працях, у яких вимагають
від автора зібрати якнай-
повнішу бібліографію, що
іноді популярно називають
„література“ знання пред-
мету. Студенти-дипломни-
ки зправила вибирають уні-
верситети для складання
праць на академічні і науко-

ві ступені університети, чи
наукові заклади, в яких є
найповніші складені бібліо-
теки та потрібні каталоги і
різні довідники. Тому при-
книжна бібліографія у ди-
сертациях має особливе зна-
чення. Наше нарікання, що
студенти не беруть україн-
ських тем має свою також
причину в тому, що в нас
немає повніших біо-бібліо-
графій, ані повніших за-
галівних і тематичних бі-
бліографій. В цьому, іноді,
професори-викладачі бу-
вають безраді.

С декілька способів вияв-
ляти прикнижну бібліографію
її можна розкласти на
різні теми, себто відкривати
розділи і під ними групу-
вати твори, що містять по-
дібні бібліографічні одини-
ці після авторів, титулів, чи
інших ознак. Короткі пояс-
нення допомагають глибше
розуміти поданий матеріал.
Потрібний бібліограф
Людвіг Фінкель склав пра-
цю „Бібліографія історії
Польщі“ (Львів, 1891, 2 т.), в
якій взяв до уваги: Джерела
(документи, хроніки, літо-
писи), а також архіви і бі-
бліотеки. Обширно подав
виправдовання по ділянках,
як: історія, географія, етно-
графія, віра, костюм, пра-
во, економіка, освіта, шкіль-
ництво, література, мистец-
тво, особи, місцевості то-
що. Усього разом в двох
томах зареєстровано 34,305
одиниць, з численними від-
силками, вказівками тощо.
Це був кінець XIX сторіччя,
в наш час таких „масових“
бібліографій неможливо
складати, зусилля йдуть
розкладаючи на окремі пред-
мети, теми з'являються питання
тощо.

Поруч Дискутованого роду
бібліографії, бувають
„бібліографічні приписки“
— це різні примітки під
текстами різної тематики,
почавши від історії, скін-
чивши математикою, що
пояснюють якісь особливі
обставини події, побічні
зауваги, нестислість у да-
тах, або суперечливі собі твер-
дження. Ми їх називаємо
„бібліографічними припис-
ками“, бо вони близькі до
нашої теми. Ці несамоістні
„нотки“ повинні також
бути відзначені на відповід-
ному місці. Такі примітки,
іноді, називають „Несамо-
істна бібліографія“.

Метою цієї статті є
зацікавити наших дія-
чів культури звернути біль-
шу увагу на прикнижну і
примітну бібліографію,
особливо в українознавчих
працях і коли вони ком-
плектні, переносити їх до
тематичних, чи загальних
бібліографій, які помічні
студійникам, дипломникам
та дослідникам.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЗСА

Звертаємось до вас в справі великої ваги:
колишні українські політ'язні, які тепер є об'єднані в
Українській Гельсінкській Спілці, потребують нашої
негайної матеріальної допомоги.

Більшість колишніх репресованих, поверну-
вшись додому, не можуть знайти ні помешкання, ні
праці за фахом. Советські чиновники пропонують їм
найтяжчі фізичні праці, виконання яких не дозво-
ляє їм їхнє — надірване довголітньою каторгою —
здоров'я. Їм доводиться шукати притулку у людей
доброї волі та жити з їхньої ласки, знаючи при
тому, крім незручності супроти їхніх добродійів,
постійних адміністративних переслідувань і шikanів.

Не дивлячись на всі труднощі щоденного життя,
колишні політ'язні не зрікаються змагання за права
українського народу. Вони створили Українську
Гельсінкську Спілку, яка пробувала громадськість
України до боротьби за її даліше духове і фізичне
існування, за збереження її довільності, її мови,
культури, Церкви — за збереження душі народу.
Вони стали в провіді сучасної фази боротьби україн-
ського народу за його державність. Чи можемо ми
дозволити, щоб сучасний провід нашого народу був
на утриманні доброзичливих одиниць? Відповідь на
це питання є очевидна: Ми маємо моральний і
національний обов'язок прийти з матеріальною
допомогою тим, які стоять у першій лінії фронту цієї
боротьби. Спеціально у теперішній час, коли існують
різні шляхи щоб допомогти їм переселитися.

Ми є свідомі того, що в Різдвяний час ви
отримуватимете багато листів за допомогою на різні —
часто гідні підтримки — цілі, і ці збірки часто
переобтяжують передсвятковий бюджет. Але не
дивлячись на повільність цих збірок, ми не можемо забути
за правозахисників України. Своєю частю, студенти в
Україні допомагали політ'язням заощадженнями
від полуденів, які вони добровільно собі відмовля-
ли. Ми можемо наслідувати їхній шляхетний при-
клад допомоги у дещо змінений формі: замість
купувати дорослим членам родини чи приятелям
різдявний подарунок, призначити ці гроші на допомогу
колишнім репресованим. Брак одного подарунка
напевно не матиме великого впливу на життя наших
близьких, а заощаджені на цьому гроші зложені на
допомогу тим, які цієї допомоги потребують, будуть
для них великою моральною і матеріальною під-
тримкою. Ця допомога буде втіленням науки Христа
„помагати ближньому“ та на ділі підтримкою
резолюції V Світового Конгресу Вільних Українців
нести допомогу правозахисникам України.

Збіркою фондів на допомогу колишнім репресов-
ваним займається Комітет Сприяння Українській
Гельсінкській Спілці створений за згодою Закордон-
ного Представництва Української Гельсінкської
Спілки (УГС) при організації Американці в Обороні
Людських Прав в Україні (АОЛПУ). Пожертви
зложені на руки комітету є звільнені від податків.

Ласкаво просимо прислати пожертви разом з
виповненою нижче поданою заявою.

З нагоди Різдвяних Свят бажаємо вам доброго
здоров'я та багато щастя в Новому Році.

За Комітет Сприяння УГС

Михайло Герещ

За Організацію АОЛПУ

Володимир Літинський

ЗАЯВА

Оцим складаємо, звільнену від податку, пожерт-
ву в сумі \$..... на допомогу колишнім політ'яз-
ням — правозахисникам України об'єднаними в Ук-
раїнській Гельсінкській Спілці, які через даліші
адміністративні переслідування режиму не мають ні
відповідного помешкання, ні праці, але не при-
пиняють боротьби за волю України.

Ім'я і прізвище або назва організації.....

Адреса.....

Підпис..... Дата.....

Чеки просимо виписувати на: Friends of UHU/
AHRU та вислати на адресу: R. D. S — Box 6, Troy,
N.Y. 12180.

ДОРАДЧИЙ ПАНЕЛЬ експертів при Управлінні харчів і
ліків збереться цими днями для того, щоб розглянути і
продискутувати несподівані та нові докази про те, що
уживання пільові проти запліднення може бути причиною
більшості пістрака грудей в жінок. Попередні численні
досліди такого споріднення не знаходили. Д-р Майкл
Бирнхед, колишній президент Асоціації професіоналістів
репродуктивного здоров'я, який тепер працює в медичній
школі Роберта Вуд Джансона у Піскавей, Н. Дж., заявив,
що „відчувається легкий запах диму“ докруги цих нових
доказів. Тому його група покищо не рекомендує жадних
змін в уживанні пільові проти запліднення. В кожному разі
знавці твердять, що нові докази не є дефінітивними.

НАУКОВЦІ ЗСА, СПОЛУЧУЮЧИ дві або й більше
речовини створили нові напівпровідники для компютерів,
які переключуватимуть електронічні сигнали шкореше, як
існуючі. Розповсюдження для загального вжитку нових
напівпровідників передбачується швидко на кілька років,
а їхній винахід не передсказує кінець кремнію, головний опір
теперішньої електронічної індустрії. Все такі неможливі
швидкість, що її обіцяють ці нові напівпровідники для
компютерів і інших електронічних приладів, дасть
змогу виробляти багато швидші й менші компютери.

У ВАШІНГТОНІ ІДЕ гаряча підготовка до інавгурації
новообраного президента Джорджа Буша. Інавгураційні
святкування розпочнуться вже 18-го січня ц.р. і будуть
тривати п'ять днів та коштувати приблизно 25 міль. дол.
Інавгураційну парадну буде провадити Баб Гопі Чаб Егер, а
в інавгураційному балі заповни свою участь ряд відомих
співаків та музик. Усі ці святкування будуть передавані по
телебаченню на каналі Сі-Бі-Ес.

В РІЦІ НІЯГАРА віднайдено трупа китайки, яка старала-
ся нелегально перайхати до ЗСА. День пізніше віднайде-
но гумовий порон, такий що його уживають діти в приватних
басейнах. Припускають, що цим пороном четверо осіб, в
тому семилітній хлопчик, старалися переїхати з Канади до
ЗСА.

У ВАШІНГТОНІ ПІДГОТОВЛЮЮТЬ прощання для
Джорджа Шульца, який кінає свою кар'єру як державний
секретар. Між почесними гостями, що запрошені на
прощальну вечерю є колишні секретарі Генрі Кіссінджер,
Вілліам Роджерс і Едмунд Маскі. Перед початком
прощання сподіються, що Дж. Шульц виголосить промову
в якій, сподіються, він порушить усі критичні питання
закордонної політики.

Вже появилася
книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТІСЯЧА РОКІВ
ХРИСТИАНСТВА
НА УКРАЇНІ“
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988
року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (та-
кож копированих), тверда обкладинка, люксусовий папір.
Видання Сполосипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Хри-
стианства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312,
ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стеити Нью Джерсі обов'язує додати до ціни
6% стеитового податку

Українська Автокефальна Православна Церква СВ. ТРОЙЦІ, 359 Брум вул. в Нью Йорку

У неділю, 15-го січня 1989 р. о год. 10-й ранку у катедрі св. Тройці
— відслужиться —

БОЖЕСТВЕННА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

яку очолить

Преосвященний Владика АНТОНІЙ

Запрошуємо прихожан та бажаючих помолитися разом з нами.

Після Служби Божої — ОБІД у церковній залі.
Перед обідом коротенький ВИСТУП ДІТЕЙ. Гостям раді!

о. К. КАЛИНОВСЬКИЙ — настоятель
ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

Т-во УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ Відділ у Філадельфії, Па.

— впаштоує —

БЕНКЕТ І БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ

21-го січня 1989 р.

З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

Оркестра „ЧЕРВОНА КАЛИНА“

Про загальні інформації просимо звертатися до інж. Німиповича — (215) 464-1677

Wyndham Franklin Plaza 17th & Race Streets Philadelphia, PA. 19103	Коктейль — 6:00 год. веч. Бенкет — 7:00 год. веч. Баль — 9:00 год. веч.	Бенкет і Баль — \$80 Баль (дорослі) — \$30 Баль (студенти) — \$20
--	---	---

Весь дохід призначений на потреби УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ

19 89

ДЕБЮТАНТКИ БАЛЮ ІНЖЕНЕРІВ

Татяна Житні
Willow Grove, PA.

Рекска Максимюк
Rydal, PA.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРОЄКТ В СТОЛІТТЯ З РОКУ НАРОДЖЕННЯ ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО

під патронатом Українського Музичного
Інституту Америки, Інк.
СПИС ЖЕРТВОДАВЦІВ

На першому плані цього проєкту — стереоплатівка із рід-
кісними творами В. Барвінського для фортепіану, улюбле-
ного інструменту цього композитора. Виконавець платівки
— німецький піаніст Міхаель Гріпл (Мюнхен). Цей мистець
повсякчасно твердить, що музика Барвінського високоакіс-
на не тільки в українському середовищі, але й на загально-
європейському плані, і що ми повинні докласти всіх зусиль,
щоб цю музику утримувати.

Щоб ця платівка могла успішно конкурувати із чужин-
ськими звукозаписами і гідно репрезентувати українську
музику, вона мусить бути високої технічної і мистецької вар-
тості. Кошти продукції такої платівки в одній із найкращих
Нью Йоркських студій Ар-Сі-Ей вноситься ок. 10,000 дол. Під
цю пору нам приємно повідомити, що піаніст М. Гріпл вже
записав в цій студії намічену програму, тобто монументаль-
ну Сонату та репрезентативну „Українську сюїту“ В. Бар-
вінського і що ми вже маємо так звану „мастер“-стрічку. Ли-
шався ще робота над продукцією самої платівки і мис-
тецької обкладинки, на що потрібні додаткові фонди.

Дотеперішні жертводавці:

- по 1000 дол. — Роман і Марта Савицькі (Кренфорд, Н. Дж.).
- Ілля й Іванна Савицька-Павліш (Чикаго);
- по 500 дол. — Т-во Українських Професіоналістів і
Бізнесменів (Нью Джерсі — Нью Йорк), Український На-
родний Союз (Джерсі Сіті);
- 400 дол. — Українська музична фундація ім. Н. Ніжанків-
ського (Ньюарк — Ірвінгтон);
- по 200 дол. — Богдан і Роксолана Галібей (Рендольф, Н.
Дж.), Українське музичне Т-во Альберти (Марія Дити-
няк, голова);
- по 150 дол. — Таїса Богданська (Ньюарк), Український му-
зичний інститут Америки, Інк. (Школа Ірвінгтон, Галія
Клим), Дарія Каранович (Ірвінгтон);
- по 100 дол. — Український Народний Союз (Відділ ч. 37),
Богдан і Богданна Худько (Шорт Гіллс, Н. Дж.);
- по 50 дол. — Степан Качуба, Іван і Зірка Філіпчак (Бос-
тон), Борис Філіпчак (Пассейк), Христя Голубець
(Юніон), Галія Клим (Ньюарк), Нестор Олесьницький
(Мелпруд), Роман і Надія Каноки (Юніон), Павло Гар-
матія і Марія Бойчук (Фльоріда), Роман і Люба Галібей
(Денвил), Юрій і Христіна Демидович (Лівінгстон),
Союз Українок Америки (Відділ ч. 28);
- 40 дол. — Степан Максимюк (Вашінгтон);
- 30 дол. — Оксана Кузишин (Мазпет);
- 10 дол. — Остап і Ярослав Олесьницькі (Матаван).

Разом ..... 5,080 дол.

Охочих допомогти в кінцевій фазі продукції платівки
інформуюмо, що їх пожертви будуть звільнені із податку.
Чеки слід виписувати на Ukrainian Music Institute of America,
Inc. Всім жертводавцям, дотеперішнім і майбутнім сердеч-
но дякуємо за підтримку.

За комітет проєкту, Роман Савицький
ROMAN SAWYCKY
P.O. Box 375, Cranford, N.J. 07016 U.S.A.

Св. Миколай відвідав дітей 214-го Відділу УНСоюзу

В суботу, 10-го грудня ц.р. в год. 4-й по полудні в руханковій залі школи Св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж., 214-й Відділ УНСоюзу „Чорноморська Січ“ відсвяткував Святимиколаївську зустріч, улажену для дітей членів їх приналежності.

Програму свята відкрила Марія Бокало, керівник програми зустрічі. Під її керівництвом програма була виконана з великою вмілістю. До програми входили деклямації віршів та маляська сцена про Св. Миколая. Похвала за успішне виконання сцени належить юнакам Стефанові і Дам'янові Колодям та Юркові Кігачакові. А Олександр Кудрик, Андрій Бренчович та Мар'янів Раківському, належить похвала за гарно виконану рецитацию і деклямацію. „Янголята“ Христина Козюпа і Наталя Гордінська гарно вивчалися із своїх ролей.

Під кінець програми з'явився Св. Миколай і разом із двома „янголятами“ роздавав дітям дарунки. Кожний юнак і кожна юначка отримали спортивну торбу з емблемою або копаний м'яч, крім інших дарунків. Д-р Олександр Кудрик і Євген Бренчів одержали дарунки

Дітвора з отцем Миколоєм

від Св. Миколая за заслуги у праці з юнацтвом. Гості частувалися смачним буфетом і напінками, пригтовленими досконало Христинною Прошкою. Серед гостей на святі були Омельян Твардовський, заступник секре-

таря Відділу, Осип Труш, рекордний секретар Відділу та секретар ньюаркської Округи, і Роман Пиндус. Андрій Воробець, координатор братської діяльності УНСоюзу відіграв активну роль у святковій програмі.

Він також організував кіоск з ласощами та інформацією про УНС. Кожна дитина отримала гратіс найновіше число дитячого журналу „Веселка“.

Н. Н.

У добру пам'ять

Мирослави Дубляниць

християнській тисячолітній культурі та традиції кожен може знайти собі місце: в літературі, науковій праці, мистецтві, церковному, громадському або політичному житті. Бл. п. Мирослава помагає формувати наш український дух, нагадує нам, як життя наших предків було тісно зв'язане з історією, з природою та її Творцем. З історії, літератури, св. Письма та з писань св. Отців вона постійно черпає думки, її ум не переставав інтенсивно працювати, і тому вона прожила в добрі довгі роки. У частині її приповідках, прислів'ях чи науках ми зустрілися над способом думання наших предків і правді, коли вона говорила нам про Чин оо. Студитів та Сестер Студиток, то згадувала не тільки те, що це був за дум Митрополита Андрея Шептицького для відновлення Чину, але і що всі європейські культурні народи мають свої контекстні плативні чини.

Будучи музичною, бл. п. Мирослава передає нам любов до музики та дошкнення її. Іще змалку ми разом святкували і співали багатоглибкі, коляди, щедрівки, народні, стрілецькі та повстанські пісні. Через музику ми вчилися дисципліні та концентрації — у музиці людина перероджується через мистецтво...

Як наша порадишня, бл. п. Мирослава була нам підпорою та утішителькою. Прийми ми вчилися пошани до старших. Вона цікавилася нашими успіхами та старалася нас заспокоїти, якщо щось нам не поведлося.

І ось тепер вона відійшла у вічність...

Я мав нагоду часто з бабунєю Мирославою розмовляти на різні теми, тому я хочу від себе ще щось додати. Не раз щоб цілком зрозуміти людину, треба подивитися на її ближню родину. І я мав нагоду познайомитися з її молодшим братом, д-ром Василем Витвицьким.

композитором. На родинній зустрічі у його честь ми чули, як до дому батьків Витвицьких на Україні приходили визначні діячі, культурні представники та професори. Там гуртувалося громадське і мистецьке життя. Св. п. Мирослава була свідомою того, з якого роду та родини вона походила. Складалося так, що у мій ближній родині це була єдина бабуня, яку я мав нагоду знати. Вона завжди була рада мені допомогти й заохочувала до науки, щоб не забувати про університетські студії, а навпаки — їх доповнювати і після закінчення університету. Бл. п. Мирослава навела вимовний приклад, як це треба було поглибити студії, бо інакше залишимося як у мертвому ставку, замість „у свіжо-напливаючому озері“.

Коли вона вчила мене грати на фортеп'яні українські танці — „Аркан“ чи „Коломийку“, або зі мною співала „Вечірній дзвін“, — я розумів, для чого вона це робила. Вона хотіла, щоб коли її вже не стане я міг її згадати у пісні, так як і вона собі інших згадувала у піснях. Я розумів її сум, коли бл. п. бабуня Мирослава мені говорила, що часто їй було важко самотній без свого чоловіка, професора Романа Дубляниць. Коли вона мене вчила, що маленького себе й цілувала моє око, я розумів її — вона цілила дар зору (Покійна хворувала на око).

Коли ми зустрічаємося зі смертю, це дає нам можливість задумуватися над нашим життям і подумати, що корисного ми зробили та що ще можемо зробити?

Чи ми використовуємо всі наші можливості? Як наша ролія в українському суспільстві? Чи ми не „посоромимо також свого власного українського імені“ (як писав патріарх Йосиф у своєму „Завіщенні“)? Чи ми маємо вирозуміння для тих, які самотні чи нещасні?

Чи ми дійсно дбаємо про наше здоров'я?

На закінчення хотів я скласти від імені всіх внучків трем дочкам бабуні, а нашим тетам: Мар'яні Гурзар, Преподобній Ігумені Дарії Дубляниць та Марти Хомин наше співчуття, але разом і наступне побажання, яке дуже Вашій матері — нашій бабуні подобалося. Не раз бл. п. Мирослава говорила мені, що це належить до найстарших із наших українських колядок, і з „Великого Повчача“. Воно таке тріумфальне й водночас оптимістичне, а вона завжди співала: „За нами Бог!“

Мирослава Дубляницька з роду Витвицька народжена в Станіславській області в Україні. Закінчила педагогічний інститут у Празі. 1924 року одружилася з Романом Дубляницьким, учителем української гімназії в Перемишлі. Учасниця Листопадового зриву, польської в'язни, промовець-рецидиваторка, членка церковних і світських хорів, дописувач до часопису „Діло“, делегатка на Жіночий Конгрес у Станіславові 1934 р. Допомогала секретарюванню Ользі Кобилянській і Уляні Кравченко. Належала до управ установ: Молода Громада у Коломиї, Марійська Дружина, Союз Українок, Просвіта, Український Інститут для дівчат у Перемишлі, Марійська Дружина і Об'єднання Українських Жінок в Німеччині і Великобританії. До Канади прибула 1953 року і включилася у працю ЛУЖЖ. Належала до Епархіальної Управи ЛУЖЖ в Торонті, є членом редакційної комісії „Нашей Меті“. Виховувала чотири доні: Маріану (зам. Гузар), знана солістка-сопрано, яка не раз виступала на наших концертах; Ліду (зам. Крюкас), одна із свого часу популярного „Тріо Сестри Дубляниць“, яка передчасно стала жертвою смертельної хвороби, але залишила дітей, активних громадян українського суспільства; Дарію (Сестра Студитка), колишній член „Тріо Дубляниць“, яка вибрала чернечу життя і знала нам із прекрасних писанок, що розписує у монастирі; і Марту (зам. Хомин), колишня голова Централу Українців Католиків Торонтонської Епархії, яка недавно перебрала редагування Сторінки ЛУЖЖ в Епархіальному часописі „Наша Метя“.

Внуки теж ідуть слідами своєї бабуні. Колись славний римський поет Гораций написав вірш, в якому каже: „Not omnis moriar“ — що в перекладі означає: „Я не ввесь умиру“, — але велика моя частина залишиться у моєму насліді. Покійна Мирослава залишила своє насліддя українській громаді.

В. Я.

„Я, мама і тато — за команду „Карпати“!“

Під таким кличем проходить акція у Західній Україні за відродження колись популярної футбольної дружини „Карпати“ у Львові. В рубриці „Спортові Вісті“ „Свободи“ ми вже інформували читачів про історію розгортання цієї дружини, якій в часі брєжнєвщини пришивали ярлик „націоналістичної“. Сім років тому цю львівську футбольну дружину, згідно з рішенням спортивних політруків, включили до футбольного клубу окупаційної совєтської армії і таким чином зліквідували у Львові один з найпопулярніших в Україні осередків в цій ділянці спорту.

На протязі семи років російські „зайди“ і їх нечисленні слуги у Львові пильно дбали про те, щоб львівські футболісти навіть під новою назвою Спортовий Клуб Армії „Карпати“ не добились авансу до вищої ліги, в якій вони свого часу виступали. Свідомі цього факту симпатичні „Карпат“ масово бойкотували усі виступи цієї дружини, крім футболістів якої по можливості переходили до інших клубів. Якщо в минулому оригінальна дружина „Карпат“ стягала на місцевий стадіон „Дружба“ около 50,000 глядачів, то на змагання СКА „Карпати“ в кінцевій стадії цього року сезону приходило кілька соток.

Саме наприкінці цього року футбольного сезону розпочалася акція за відродження самостійного футбольного клубу „Карпати“, якій останньою надала клич „Я, мама і тато — за команду „Карпати“!“ В цій масовій акції беруть участь десятки тисяч симпатиків українського футболу з усіх верств населення, робітників, колгоспників, учителів, підприємців і останньою проти волі спортивних політруків члени комсомолу і партії. Координує цю акцію київська „Спортивна газета“, на сторінках якої рівночасно ведеться відкрита дискусія за відродження в Україні рідної мови. Для ілюстрації, як проходить акція за відродження футбольної дружини „Карпати“, подаємо кілька заміток, що появились в київській „Спортивній газеті“ 13-го грудня 1988 року, в колонці під заголовком „Я, мама і тато — за команду „Карпати“!“

Холодно, тепло, гаряче... Справи просуваються саме так, як у відомій дитячій грі. Нам, звичайно, не до іграшок і прихильникам „Карпат“ — також. Порадьмо разом: справи це й конкретизувалися настільки, що сьогодні вводимо

Холодно, тепло, гаряче...

Справи просуваються саме так, як у відомій дитячій грі. Нам, звичайно, не до іграшок і прихильникам „Карпат“ — також. Порадьмо разом: справи це й конкретизувалися настільки, що сьогодні вводимо

Відзначення Листопадового зриву в Ст. Пітерсбурзі

Заходами громадського комітету Ст. Пітерсбургу, Фла., останню неділю листопада наша громада відсвяткувала 70-літні роковини Листопадового чину. Свято відбулося в залі української католицької церкви св. Богоявлення Господнього. Відзначування розпочалося відправленням Служби Божої та Панахидою за героїв, які загинули в обороні рідного краю, яку відправив парох о. декан Ярослав Федик.

По закінченні церковних відправ відбувся обід, який приготували члени 55-го Відділу ООЧСУ. Відтак усі перейшли до великої зали, де відбулося свято. Свято відкрив Степан Лавровський, культурно-освітній референт українсько-молдованої, відтак попросив Рена Мейсі для відспівання американського гімну, відкриття в англійській мові Іваном Гавалюком. Тому цю свято було пов'язане разом з нашим 1000-літтям, першу промову виголосив о. М. Петляк („Тисячоліття нашого Християнства в Україні“). Відтак хор „Україна“ виконав „Гімн 1000-ліття“, слова Зореслава, муз. М. Федорів, „Гей у Лузі“ — муз. М. Гайворонського, деклямацію „Мій Львів“ — В. Лесня деклямувала Каролька Келбел. Головну промову виголосив інж. Антін Гайдук. Квінет

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омельян Твардовський

рубрику „Пропозиція“. Ще два дні референдуму дали 5,497 карток і 978 листів (загалом підписів у колективних листах уже близько 12,000). Політичні картки від початку референдуму. 23,827 учасників бачать „Карпати“ профспілковою командою або господарською командою (тобто самостійним-О.Т.) першої ліги, 1,345 — щоб у Львові виникла нова команда на базі одного з великих підприємств, 76 болілиників з ідеєю відродження „Карпат“ погоджуються, але в другому пункті вийшли за межі питань, поставлених на обговорення, або не зрозуміли їх. Як і минулого разу, жоден наш читач не приєднався до 24 голосів тих, кого влаштує нинішня ситуація у львівському футболі. Цікаво, які зміни відбудуться до четверга (15 грудня 1988 року)?

Підтримуємо!

Говорять делегати XXII Львівської обласної партійної конференції.

Б. Ю. Я. Янівський, заступник голови правління львівської організації Спілки композиторів України, член обкому партії: „Творча інтелігенція Львівщини ніяк не може замислитися з думкою, що у Львові сім років тому було ліквідовано самобутню команду „Карпати“. Пригадуємо, свого часу кожен наш виступ на сцені, в театрі вельми багато залежав від того, як зіграють наші футболісти. Після їхніх перемог ми ніби відихали якусь додаткову порцію енергії, багаторічній інтелектуальній боротьбі перед глядачем. На жаль, останніми роками не до футболістів радіше. Львівські армії здебільшого розчаровували. Але мене ніколи не залишала надія, що й на честь наших земляків-футболістів буде написана величавіша пісня. Вірю, що з відродженням „Карпат“ чекати пісні доведеться не довго“.

І. І. Кельман, начальник Львівського територіально-виборничого об'єднання автомобільного транспорту, кандидат у члени обкому партії: „Підняте „Спортивне газетою“ питання про створення у Львові профспілкової команди актуальне. Тепер усім зрозуміло, що арміїські футболісти неспроможні досягти високого результату. Зрушити з місця можна лише завдяки відродженню „Карпат“. На недавніх зборах ради об'єднання керівництво було одностайним: можемо взяти команду під свою опіку!“

Треба об'єднати зусилля

Десятки тисяч карток і листів, що їх одержала київська „Спортивна газета“, в яких автори категорично вимагають відродження львівських „Карпат“, змушує пристосовуватися до більшості й партійних ватажків. Ось виїмки із розмови кореспондента „Спортивної газети“ В. Михайлова з В. О. Волковим — першим секретарем міськомунпарті. Михайлов згадав Волкова про „Пропозицію“ голови львівської кооперативи „Прокат“ Я. Валька, який запропонував взяти футбольний клуб на свій баланс.

— Так, я знайомий з їхньою ініціативою, — сказав Волков, — але відверто, мені більше до вподоби створення господарсько-кооперативного клубу (незалежного — О.Т.) на базі одного з підприємств чи кооперування коштів кількох об'єднань... Як на мене, кращим варіантом було б повернути „Карпати“ на виробничу об'єднання „Електрон“. Хоча це аж ніяк не значить, що й до пропозиції кооператорів не звернемося...

— Покищо „Спортивна газета“ у своїх публікаціях переважно висловлює думку прибічників роз'єднання СКА „Карпати“ і створення профспілкової команди. А цікаво, чи відома вам точка зору самих арміїстів? — запитав Михайлов.

— Насамперед слід сказати, що „Спортивна газета“ обрала правильну позицію і спасибі їй за те, що збудила громадську думку. Так от, кілька днів тому під час роботи XXII обласної партійної конференції мені довелось розмовляти з командуючим військами Прикарпатського військового округу В. Скоковим і той не проти, аби арміїська команда повернулася до другої ліги. По-друге, під час недавнього перебування на Львівщині голови Держкомспорту СССР М. Грамова з ним теж велась попередній розмови про відродження профспілкової команди і якихось заперечень з його боку не зустріли...

— Ну, а особисто ви вірите, що вже наступного сезону у Львові буде профспілкова команда майстрів? — А чому б ні? Хоча, розумію, що „вибити“ це одне місце у другій лізі буде дуже важко... Поки що ж слід працювати у двох напрямках. Нам — у пошуках спонсорів, які б узяли під свою опіку команду, а футбольній громадськості визначитися, хто ж виступатиме за відродження „Карпати“, хто буде тренером. Як-не-як йдеться про створення не якоїсь рядової команди. От тільки з часом сутужно.

Юліян Іваськевич

Конкретні, ділові відповіді на всі запитання треба дати вже в найближчі тижні, закінчив свою відповідь Волков.

Широка громадськість й вірні симпатичні українського футболу в Західній Україні серйозно намірені виграти „бій“ з окупантом за відродження своєї улюбленої футбольної дружини у Львові — „Карпати“, свого часу другої після київського „Динамо“, найпопулярнішої в Україні.

(07)

TAJKA COMPANY
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009

MASSO BANDURI

НА ПРОДАЖ

● HELP WANTED ●

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до домашньої праці і до опіки над двома дітьми шкільного віку. Livingston, N.J. Tel. по 7-й год. веч.
(201) 992-0726

● SERVICE ●

Добра нагода для мешканців штатів OHIO, PENNSYLVANIA та інших

КОТРИХ ВІДВІДУЮТЬ ЧЛЕНИ РОДИНИ З УКРАЇНИ

Найбільше комерційний товар на Україні це магнетовиди VCR, 220 VOLT на систему PAL-SECAM: SHARP, PHILIPS, PANASONIC, GRUNDIG, SONY, TOSHIBA, HITACHI, AKAI, JVC. Вони є у нас на складі, а також двоканальні магнетофони тих самих марок. Маємо кінокамери на всі системи.
Адреса:
OHIO EXPORT CORP.
6089 State Road
Cleveland, Ohio 44134
Tel.: 884-1738

● НА ПРОДАЖ ●

Три найголовніші причини смерті. Атак серця. Удар мозку. Пір'як (рак). Серце працює день і ніч, потребує багато енергії. Чистий мед дає серцю енергію. Мозок потребує м'ягкі сильні капіляри (вопосники). Бажано перш ніж робити Пір'як (рак) розв'язати, як не чинити кінцю (чистого повітря). Треба насувати кожну частину тіла, набиравши руки і ноги. Пропонісшиши бактерії, віруси (живи) бджілки. — Боги мушки все це виробляють, людина достатньо. За \$28 може мати на сто днів. Пишіть.

SURMA
11 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ШИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавенд Брук і перенесенням тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавенд Брук, св. Духа в Гемптонбургу та інших.

ВІДОМА СОЛІДНА ФІРМА
Cypress Hills Monuments
Власник — український ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ.
К. М. КАРДОВИЧ і О. ЛОВАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня, а суботу включно, від 9 до 5 по пол. в неділю від 10-4 по пол. На бажання і для вигоду клієнтів рада заїдемо до Вашого дому з проєктами й порядками.

У ПЛАНУВАННІ РІЗНИХ ЗІБРАНЬ, ЗАСІДАНЬ ЧИ СВЯТКУВАНЬ
майте на увазі

СОЮЗІВКУ

Будете захоплюватися чудовим видом оселі Українського Народного Союзу на гори Кетскіл. Наші приміщення є пристосовані для з'їздів, весіль, зустрічей, родинних ювілеїв та вечер при свічках і теплому ватрані

ВЕЛИКИЙ ВИБІР РІЗНОМАНІТНИХ СТРАВ

За інформаціями проситься телефонувати на ч.:

(914) 626-5641

Вступайте в члени УНС